

Міністерство освіти і науки України
Навчально-науковий інститут фінансів, економіки, управління та права
Національного університету
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (Україна)
Національна школа публічного адміністрування (Канада)
Варненський вільний університет Чорноризця Храбра (Болгарія)
Гентський університет (Бельгія)
Балтійська міжнародна академія (Латвія)
Міжнародний науково-освітній та навчальний центр (Естонія)
Покров Чехінвест s.r.o. (Чеська Республіка)
Київський національний університет імені Тараса Шевченка (Україна)
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» (Україна)
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна (Україна)
Київський національний університет будівництва та архітектури (Україна)
Державний торговельно-економічний Університет (Україна)
Сумський державний університет (Україна)
Львівський державний університет фізичної культури
імені Івана Боберського (Україна)
Ужгородський національний університет (Україна)
Державна установа «Інститут економіки та прогнозування Національної
академії наук України» (Україна)
Державна установа «Інститут демографії та проблем якості життя
Національної академії наук України» (Україна)
Українська асоціація з розвитку менеджменту та бізнес-освіти (Україна)
Полтавське територіальне відділення Всеукраїнської професійної громадської
організації «Співка аудиторів України» (Україна)
Торгово-промислова палата України (Україна)

ЗБІРНИК

III Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції «СТАЛИЙ РОЗВИТОК: ВИКЛИКИ ТА ЗАГРОЗИ В УМОВАХ СУЧАСНИХ РЕАЛІЙ»

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

05 червня 2025 року

ПОЛТАВА

**Ministry of Education and Science of Ukraine
National University «Yuri Kondratyuk Poltava Polytechnic»
Educational and Research Institute of Finance, Economy, Management and Law
(Ukraine)
National School of Public Administration (Canada)
Varna Free University «Chernorizets Hrabar» (Bulgaria)
Ghent University (Belgium)
Baltic International Academy (Latvia)
The International Research Education & Training Center (Estonia)
Pokrov Czechinvest s.r.o. (Czech Republic)
Taras Shevchenko National University of Kyiv (Ukraine)
National Technical University of Ukraine «Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute»
(Ukraine)
V. N. Karazin Kharkiv National University (Ukraine)
Kyiv National University of Construction and Architecture (Ukraine)
State University Of Trade And Economics
Sumy State University (Ukraine)
Lviv State University of Physical Culture named after Ivan Bobersky (Ukraine)
Uzhhorod National University (Ukraine)
Public Institution «Institute for Economics and Forecasting of the National Academy
of Sciences of Ukraine» (Ukraine)
Public Institution «Institute for Demography and Quality of Life of the National
Academy of Sciences of Ukraine» (Ukraine)
Ukrainian Association for Management Development and Business Education
(Ukraine)
Poltava Territorial Branch of the All-Ukrainian Professional NGO «Union of Auditors
of Ukraine» (Ukraine)
Ukrainian Chamber of Commerce and Industry (Ukraine)**

COLLECTION

III International Scientific and Practical Internet Conference

«SUSTAINABLE DEVELOPMENT: CHALLENGES AND THREATS IN CONDITIONS OF MODERN REALITIES»

June 05, 2025

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Poltava

УДК 330.34-021.87”363”:342.77
С 76

Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу
Національного університету імені Юрія Кондратюка заборонено

Редакційна колегія:

Онищенко С.В., д.е.н., професор;
Крекотень І.М., к.е.н., доцент;
Глебова А.О., к.е.н., доцент;
Глушко А.Д., к.е.н., доцент;
Гришко В.В., д.е.н., професор;
Карпенко Є.А., к.е.н., доцент;
Кульчій І.О., канд. держ. упр, доцент;
Птащенко Л.О., д.е.н., професор;
Свистун Л.А., к.е.н., доцент;
Чижевська М.Б., к.е.н., доцент;
Чичкало-Кондрацька І.Б., д.е.н., професор.

Сталий розвиток: виклики та загрози в умовах сучасних реалій : матеріали
С 76 III Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції, 05 червня 2025 р. – Полтава :
Національний університет імені Юрія Кондратюка, 2025. – 387 с.

У збірнику матеріалів Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції розглянуто теоретичні, методологічні й практичні аспекти, виклики та загрози розвитку суб’єктів господарювання та держави в умовах сучасних реалій.

Досліджено теоретичні та практичні аспекти співпраці влади, менеджменту підприємства та громадських інституцій у контексті цілей сталого розвитку. Визначено проблеми та перспективи стабілізації фінансової системи як умова євроінтеграції України. Висвітлено сучасний стан та перспективи розвитку міжнародної економічної діяльності України. Досліджено особливості бухгалтерського обліку, аудиту, контролю й оподаткування суб’єктів господарювання в умовах сучасних реалій, а також окреслено перспективи соціально-економічного розвитку країни в контексті євроінтеграції.

Збірник розраховано на фахівців із фінансів, економіки та менеджменту, працівників органів державної влади й місцевого самоврядування, науковців, викладачів, аспірантів і студентів.

УДК 330.34-021.87”363”:342.77
С 76

*Матеріали друкуються мовою оригіналів.
За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідають автори*

ISBN 978-966-616-186-7

© Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

вільну торгівлю з країнами Азії, Близького Сходу, Африки, Латинської Америки дозволить зменшити залежність від обмеженої кількості партнерів. Зовнішньоекономічна стратегія має бути гнучкою, сучасною, з урахуванням тенденцій глобального ринку та цифровізації [3; 4].

Таким чином, міжнародна економічна діяльність України знаходиться на складному, але перспективному етапі розвитку. Успіх залежатиме від спроможності держави проводити ефективні економічні реформи, забезпечити правову захищеність бізнесу, адаптуватися до глобальних економічних процесів та продовжити інтеграцію в європейський і світовий простір. В умовах війни МЕД – це не лише про економіку, а й про геополітичний вибір, цивілізаційне майбутнє та відновлення гідного місця України у світовій спільноті.

Список використаних джерел

1. Колодізев І. М., Єпіфанова І. Ю. Міжнародна економіка. – Харків: ХНЕУ, 2021.
2. Ліпсі Р., Крістал А. Міжнародна економіка. К.: Основи, 2020.
3. Kulyk V., Koba O., Chaikina A. Access to Capital and Financial Resources in the Digital Economy. *Digital Economy and IT: Trends and Perspectives 2024: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції*, 28-29 листопада 2024 року, Полтава: Національний університет імені Юрія Кондратюка, 2024. С. 28-30.
4. Mats T., Kulyk V., Serohina S., Serohin V., Voronin V. Integration of Strategic Management and Process Modeling in the Activities of International Companies. *Academy of Strategic Management Journal*, 2019. vol. 18, is. 1 URL: <https://surl.li/whyuke> (дата звернення: 19.05.2025).

УДК 005.95/.96:005.21(477)

Гайдаш О.С., аспірант
Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
(м. Полтава, Україна)

КАДРОВА БЕЗПЕКА В СИСТЕМІ МЕНЕДЖМЕНТУ ПІДПРИЄМСТВА: КОНЦЕПТУАЛЬНІ ОСНОВИ

В умовах динамічного розвитку глобального ринку, гібридних загроз, воєнно-політичної нестабільності та постійних трансформацій бізнес-середовища питання забезпечення кадрової безпеки набуває особливої актуальності для підприємств усіх форм власності [1]. Кадрова безпека, будучи складовою загальної системи економічної безпеки, виступає базовим чинником стабільного функціонування, збереження організаційного потенціалу та стратегічної життєздатності підприємств у довгостроковій перспективі.

Управління кадровою безпекою має здійснюватися в межах цілісної системи менеджменту підприємства, інтегруючись з ключовими функціями – плануванням, організацією, мотивацією, контролем і розвитком персоналу [2]. Це вимагає не лише адекватного теоретичного осмислення сутності кадрової безпеки, але й розробки концептуальних засад, що забезпечують системний і проактивний характер управлінських рішень у цій сфері. Сучасна наукова дискусія вказує на потребу у переосмисленні парадигми кадрового менеджменту з урахуванням ризик-орієнтованого підходу, зростання значущості людського капіталу як ключового стратегічного ресурсу, а також необхідності формування внутрішньо-організаційного середовища, здатного адаптуватися до екстремальних викликів та мінімізувати вплив кризових факторів.

Таким чином, дослідження концептуальних основ кадрової безпеки в системі менеджменту підприємства є надзвичайно актуальним як з теоретичної, так і з прикладної точок зору, оскільки воно формує передумови для побудови ефективної, стійкої та конкурентоспроможної моделі управління персоналом в умовах нестабільності та невизначеності. Кадрова безпека підприємства в сучасних умовах визначається як системна

здатність організації забезпечувати захищеність кадрового потенціалу від зовнішніх і внутрішніх загроз, що мають прямий або опосередкований вплив на стабільність функціонування підприємства, його розвиток та конкурентоспроможність. Концептуально кадрова безпека повинна розглядатися не ізольовано, а як частина загальної системи менеджменту (рис. 1). Її елементи мають бути вбудовані у ключові управлінські функції – від стратегічного планування до антикризового реагування.

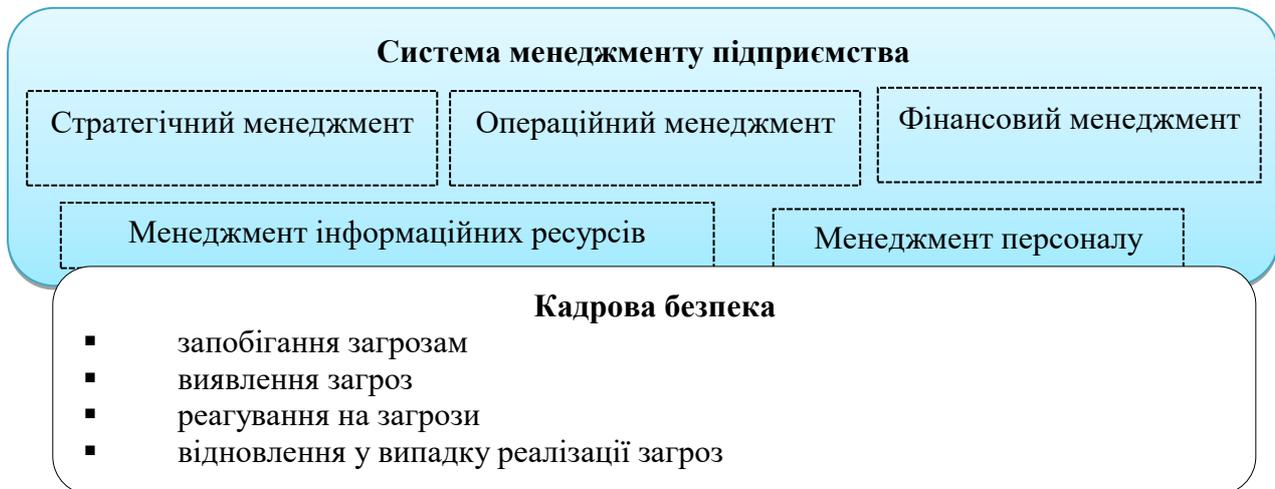

Рис. 1. Кадрова безпека в системі менеджменту підприємства
Джерело: складено автором

Сьогодні особливої актуальності набуває впровадження ризик-орієнтованого підходу в управлінні персоналом, що передбачає попередню ідентифікацію загроз (наприклад, плинність кадрів, «відтік мізків», корпоративне шпигунство, зниження лояльності) та формування інструментів превентивного захисту. Водночас організації мають забезпечити внутрішню інформаційну безпеку, захист персональних даних, конфіденційність трудових відносин, що стає критично важливим в умовах цифровізації [3, 4].

Реалізація кадрової безпеки неможлива без створення відповідної організаційної культури, що формує у персоналу усвідомлення значущості безпеки, готовність до відповідального виконання службових обов'язків та дотримання етичних норм [5]. Високий рівень кадрової безпеки є запорукою зниження управлінських ризиків, покращення репутації компанії, підвищення інвестиційної привабливості та загальної стійкості до кризових явищ [6].

Таким чином, кадрова безпека є невід'ємною складовою системи менеджменту сучасного підприємства, яка безпосередньо впливає на рівень його функціональної стійкості, здатності до адаптації та довгострокового розвитку. Формування концептуальних основ кадрової безпеки вимагає міждисциплінарного підходу, що поєднує управлінську, соціально-економічну, правову та інформаційну компоненти. Інтеграція кадрової безпеки в загальну управлінську структуру підприємства дозволяє чітко окреслити її місце та функціональне призначення, забезпечуючи системність, цілісність і стратегічну орієнтацію відповідних управлінських рішень. Водночас розробка практичних інструментів моніторингу, оцінювання та нейтралізації кадрових ризиків є важливим елементом підвищення ефективності менеджменту в умовах турбулентного середовища. Тому кадрова безпека має розглядатися не як окрема функція HR-служби, а як ключовий елемент системи корпоративного управління, що формує кадрову стабільність, підвищує рівень довіри до підприємства, сприяє його інституційній зрілості та конкурентоспроможності.

Список використаних джерел

1. Аналітична доповідь Центру Разумкова. (2024). Трудові ресурси для повоєнного відновлення України: стан, проблеми, шляхи розв'язання. URL: <https://razumkov.org.ua/images/2024/10/16/2024-Pyshchulina-TRUDJVI-RESURS-UKR-SAIT.pdf>

2. Аблязова Н.Р. Кадрова безпека в системі управління підприємством. *Економіка та суспільство*, 2020. (22). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2020-22-6410.32782/2524-0072/2020-22-64>

3. Onyshchenko, S., Hlushko, A., Yanko, A. (2020). Role and importance of information security in a pandemic environment. *Economics and Region*, 2 (77), 103–108.

4. Onyshchenko S., Yanko A., Hlushko A. and Maslii O. Economic cybersecurity of business in Ukraine: strategic directions and implementation mechanism, in *Economic and cyber security*. Kharkiv: PC TECHNOLOGY CENTER, 2023. Pp. 30–58. DOI: <https://doi.org/10.15587/978-617-7319-98-5.ch2>

5. Ярмус Т. Б., Шоробура О. І., Коваль С. М., Кіндратів Р. В. Кадрова безпека підприємства: сутність, складові та забезпечення в системі економічної безпеки. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука»*. Серія: «Економічні науки». 2023. № 11. <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2023-11-9308>

6. Онищенко С.В., Маслій О.А., Глушко А.Д., Черв'як А.В. Загрози соціально-економічній безпеці України: монографія. Полтава: Національний університет імені Юрія Кондратюка, 2022. 375 с.

УДК 334.72

Гаркавенко В.Ю.

Науковий керівник – Кулик В.А., д.е.н., професор

Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
(м. Полтава, Україна)

СПІВПРАЦЯ МІЖ ДЕРЖАВОЮ ТА ПІДПРИЄМЦЯМИ ЧЕРЕЗ ДІЯ.БІЗНЕС: ШЛЯХ ДО СТАЛОГО РОЗВИТКУ МАЛОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ

Співпраця між державою та підприємцями є важливим елементом забезпечення сталого розвитку малого бізнесу в Україні, особливо в умовах кризових ситуацій. У 2022-2025 роках, з початком повномасштабного вторгнення, малий бізнес в Україні зіткнувся з низкою серйозних викликів. Підприємці постали перед проблемами, такими як нестача працівників через мобілізацію та еміграцію, зростання податкового навантаження, висока інфляція, демографічна криза та логістичні проблеми, що ускладнили постачання товарів та послуг. В умовах воєнного стану та економічної нестабільності, важливу роль у підтримці малого бізнесу відіграє державна підтримка, як фінансова, так і консалтингова. Програма **Дія.Бізнес** надає підприємцям доступ до безкоштовних консультацій, можливостей для реєстрації бізнесу та отримання актуальної інформації щодо державних ініціатив. Це є важливим інструментом у забезпеченні розвитку малого бізнесу в період, коли кожен аспект економічної діяльності потребує адаптації до нових умов.

Дія.Бізнес є масштабним національним проектом із розвитку підприємництва та експорту. Дані центри відкриті по всій території України, у яких можна отримати безкоштовну бізнес-консультацію, орендувати конференц-зал для проведення певних заходів, протестувати власну продукцію, відвідати освітні програми та заходи. У першу чергу у даних центрах підтримки майбутні чи існуючі підприємці мають змогу отримати консультаційні підтримку з різних аспектів ведення бізнесу: юридичних, маркетингових, управлінських, експортних, психологічних, бухгалтерських, податкових, фінансових, автоматизації, ШІ та ІТ тощо.

Зокрема, згідно офіційних даних щорічно послугами проекту Дія.Бізнес у різних форматах користується понад 72 тисячі українців. Ще понад 9 тис. українців щорічно користуються безоплатними консультаціями у центрах Дія. Бізнес, а рівень задоволеності відвідувачів складає 92,8 %. Найбільше українці зверталися по допомогу щодо